T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

IĞDIR ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Eylül 2020

İÇERİK

IĞDIR ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	**1**
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	**16**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

IĞDIR ÜNİVERSİTESİ

2019 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 9
7. DENETİM BULGULARI 9
8. EKLER 13

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Geçici Kabul İşlemleri Yapılan Maddi Duran Varlık Yatırımına İlişkin Tutarın İlgili Olduğu Varlık Hesabına Alınarak Mali Tablolarda Gösterilmemesi

2. Kurumun Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesine göre çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Iğdır Üniversitesi Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden 22.05.2008 tarih ve 5765 sayılı Kanunun 1'inci maddesi ile kurulmuştur. Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla düzenlenen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981'den beri yürürlüktedir. 2547 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

www.balioglu.net

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim- öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insangücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak, d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

Üniversitenin tabi olduğu mevzuat ve görevleri açısından Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra herhangi bir değişiklik olmamıştır.

www.balioglu.net

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokullar, Meslek Yüksekokulları, Enstitüler, Araştırma ve Uygulama Merkezleri ile Koordinatörlükler olan Üniversitenin idari yapısında ise Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, İç Denetim Birimi, Rektör Yardımcıları, Koordinatörlük, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, İşletme Müdürlüğü, Bilimsel Araştırma Birimi, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcıları ile bunlara bağlı 8 Daire Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği bulunmaktadır.

Üniversiteye bağlı 3 Enstitü, 8 Fakülte, 2 Yüksekokul, 4 Meslek Yüksekokulu, 20 Uygulama ve Araştırma Merkezi mevcuttur.

İdarenin akademik ve idari personele ait dolu kadro sayısı 596'tür. Bu personelden 394'ü akademik personel olup 11'i yabancı uyrukludur ve sözleşmeli personel statüsünde çalışmaktadır. Üniversitenin idari personel sayısı 202, sürekli işçi sayısı ise 190'dır.

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde; Iğdır Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde Iğdır Üniversitesi de bulunmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu ise Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

www.balioglu.net

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle belirlenmiştir ve Iğdır Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

Iğdır Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

1.3. Mali Yapı

"*Özel Bütçeli İdare*" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12 nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 84.070.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içinde ihtiyaca göre yapılan ekleme ve düşme işlemleri sonucunda 106.947.739 TL'ye ulaşan toplam ödeneğin 97.856.605 TL'si harcanmıştır. Böylece %91,5 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır. Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2019 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2019 MALİ YILI BÜTÇE GİDERLERİ

Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
830.01-Personel Giderleri	58.252.000	66.224.027	66.231.609	%100
830.02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.449.000	8.211.436	8.207.750	%99,5
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	6.476.000	11.294.809	9.643.914	%85,38
830.05-Cari Transferler	1.443.000	2.062.750	1.995.785	%96,75
830.06-Sermaye Giderleri	10.450.000	19.154.717	11.777.545	%61,48
830.07-Sermaye Transferleri	-	-	-	-
830.08-Borç Verme	-	-	-	-
TOPLAM	**84.070.000**	**106.947.739,00**	**97.856.605**	**%91,5**

www.balioglu.net

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2019 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

Tablo 2: 2019 MALİ YILI BÜTÇE GELİRLERİ

Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı
800.03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.196.000	3.922.626	%327,97
800.04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	82.280.000	101.200.936	%122,99
800.05-Diğer Gelirler	594.000	1.725.176	%290,43
800.06-Sermaye Gelirleri	-	-	
800.07-Menkul Kıymet Satış Karları	-	-	
800.08-Alacaklardan Tahsilat	-	-	
TOPLAM	**84.070.000**	**106.848.739**	%127,09

Kamu İdaresi bütçesi içinde yer almayan Üniversite Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılını 46.647 TL dönem karı ile kapatmıştır. Kurumun sosyal tesisi döner sermaye kapsamında yönetilmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet

Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı.
- Banka mevcudu tespit tutanağı.
- Alınan çekler sayım tutanağı.
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.
- Teminat mektupları sayım tutanağı.
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı.
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu.
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Iğdır Üniversitesinde iç kontrol sisteminin oluşturulmasını temin etmek üzere hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı tüm birimlerin katılımı ve desteğiyle hazırlanarak Üst Yöneticinin onayı ile yürürlüğe girmiştir. Eylem Planı hazırlandıktan sonra Üst Yönetici imzasıyla yayımlanan İç Kontrol Genelgesinde iç kontrolün önemi, üst yönetici tarafından sahiplenildiği ve eylem planındaki hususlara tüm birimlerin titizlikle riayet etmesinin önemi vurgulanmıştır.

www.balioglu.net

Üniversitede görev yapan ve göreve yeni başlayan tüm personele "*Etik Sözleşmesi*" imzalatılmaktadır. İmzalanmış olan etik sözleşmeler her personelin özlük dosyasında mevcuttur.

Üniversitenin organizasyon yapısı içerisinde birimlerin görev, yetki ve sorumlulukları açık bir şekilde belirlenmiş olup birimlerin internet sayfasında yayınlanmaktadır.

Üniversitenin İmza Yetkileri Yönergesi ile yetkiler ve devredilen yetkinin sınırları açıkça belirlenmiş ve yazılı olarak birimlere duyurulmuş olup Üniversite internet sayfasında yayınlanmaktadır.

Üniversitenin Stratejik Planı tüm birimleri temsilen görevlendirilen personelden oluşan Stratejik Plan Çalışma Ekibince hazırlanmış ve üst yönetici başkanlığında tüm birim yöneticilerimizden oluşan Stratejik Planlama Komisyonunca uygun görülerek yürürlüğe girmiştir. Dolayısıyla stratejik plan tüm birimlerin aktif katılımı ve desteğiyle, stratejik planla ilgili mevzuata uygun bir şekilde hazırlanmıştır.

Üniversitenin Yılı Performans Programları hazırlanmış olup Üniversite internet sayfasında yayınlanmaktadır. Kurumun bütçesi stratejik plana ve yılı performans programına uygun bir şekilde hazırlanmaktadır.

Kurumsal risk yönetim çalışmalarına henüz başlanmamış olup Üniversite Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının Risk Değerlendirme ve Kontrol Faaliyetleri bileşenlerinde konuya ilişkin eylemler öngörülmüş ve bu eylemler kapsamında risk yönetimi çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Üniversitede ön mali kontrol sistemi İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuş olup, ön mali kontrol işlemleri Üniversitenin Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi kapsamında yürütülmektedir.

Kurumda tüm birimlerin iş tanımları yapılmış, bu iş ve işlemlere ilişkin iş süreçleri belirlenerek iş akış şemaları oluşturulmuştur.

Yönetim bilgi sistemi konusunda çalışmalar devam etmektedir. İç Kontrol Eylem Planında yönetim bilgi sistemi oluşturulmasına ilişkin bir eylem öngörülmüştür.

Her yıla ilişkin faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler yılı idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve Üniversitenin internet sayfasında yayınlanmaktadır.

www.balioglu.net

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu üst yönetici onayı ile görevlendirilmiş olup, görevlendirmeye ilişkin onay iç kontrol dosyasında bulunmaktadır.

Üniversitenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı 18 standart ve 79 genel şartı içerecek şekilde mevcut durum analizi yapılmak suretiyle hazırlanmıştır.

Eylem planında döner sermaye işletmesinin de dâhil olduğu tüm birimleri ilgilendiren eylemler mevcuttur. İç Kontrol Eylem Planı Temmuz 2019 tarihinde revize edilmiş olup, gerekli onaylar alınmış ve yeni eylem planı Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

İç kontrol sistemi yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve bu değerlendirmeye ilişkin değerlendirme raporu düzenlenmektedir.

2018 Yılı Değerlendirme Raporu tüm birimlerin katılımı ve desteğiyle hazırlanarak Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından üst yönetici onayına sunulmuştur. Yeni iç kontrol eylem planının gerçekleşme sonuçlarına ilişkin İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu yılsonunda hazırlandıktan sonra İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunca uygun görüşle üst yöneticinin onayına sunulacaktır.

2017 Ekim ayında bir adet İç Denetçi atanması ile İç Denetim Birimi çalışmalarına başlamıştır. 3 adet olan İç Denetçi kadrosunun bir tanesi için de 02-16 Eylül 2019 tarihleri

arasında başvuru alınmasına yönelik ilana çıkılmıştır.

Kurumda İç Denetim Birimi şu ana kadar bir adet denetimin raporunu hazırlayarak üst yöneticiye sunmuştur. Bu rapor, iç kontrol unsurlarına ilişkindir. Raporun izleme süreci devam ettiğinden dolayı İç Denetim Koordinasyon Kurulu'na rapor henüz gönderilmemiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Iğdır Üniversitesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Geçici Kabul İşlemleri Yapılan Maddi Duran Varlık Yatırımına İlişkin Tutarın İlgili Olduğu Varlık Hesabına Alınarak Mali Tablolarda Gösterilmemesi

Geçici kabul işlemleri yapılan maddi duran varlık yatırımına ilişkin tutar, ilgili olduğu varlık hesabına alınarak 2019 yılı mali tablolarında gösterilmemiş, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmeye devam edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabına ilişkin düzenlemeler getiren *"Hesabın işleyişi"* başlıklı 188'inci maddesine göre; tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilmelidir.

Iğdır Üniversitesi Suveren Kampüsü yaklaşık 1.000 Dönümlük Sahada 1'inci Etap Peyzaj Yapım İşinin geçici kabul işlemleri 2019 yılı içinde yapılmıştır. Bu hükümlerden hareketle tamamlanan söz konusu yapım işine ilişkin ödemeler toplamı olan 23.195.436 TL'nin yatırımın geçici kabulünün yapıldığı 31.10.2019 tarihi itibariyle 258 No.lu hesaptan 251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının "*01.20.02 Parklar ve Yeşil Alanlar*" Koduna borç olarak

kaydedilmek suretiyle ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılmadığı ve 2019 yılı bilançosunda hataya neden olunduğu görülmüştür.

Açıklanan nedenlerle, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre; geçici kabul işlemleri tamamlanan söz konusu yatırıma ilişkin ödemeler toplamının 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından alınarak 251-Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bu şekilde işlem yapılmayarak 251-Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının ve 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının muhasebe kayıtlarına hatalı yansıması sonucu 2019 yılı mali tablolarında 23.195.436 TL'lik hataya neden olunmuştur.

BULGU 2: Kurumun Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

Kurumun Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan Sosyal Güvenlik Kurumuna borçları olduğu ve bu borçların muhasebe kayıtlarında izlenmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 89, Ek 4, Ek 68, ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malullük/vazife malullüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından gerçekleştirilmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; faturalı alacakların Kurumca ilgilisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek Mali Otomasyon Sistemi Projesi ile görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığının sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

Kurumun, Mali Otomasyon Sisteminde bulunan verilerine göre 2019 yılı sonu itibariyle tahakkuk etmiş 108.782 TL tutarında faturalı Sosyal Güvenlik Kurumu borcu bulunmaktadır.

Bu tutarın 2019 yılına ait olduğu anlaşılmaktadır. Kurumun söz konusu borçlarını zamanında ödeyememesinin, bütçe ödenek kısıtlamasının sonucu olduğu, bu kısıtlamanın gecikme cezasına da neden olduğu görülmektedir. Ödenmesi gereken bu yükümlülük Kurum tarafından faaliyet raporlarına ve mali tablolara da yansıtılmamaktadır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler için 368-Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı, 438- Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı ve bu hesapların kullanılamaması halinde ise 379-Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının kullanılmasına cevaz veren hükümler bulunmakta olup Kamu İdaresinin bu hesaplara söz konusu tutarda herhangi bir kayıt yapmadığı görülmüştür.

Bu şekilde kayıt yapılmayarak 368-Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının muhasebe kayıtlarına hatalı yansıması sonucu 2019 yılı mali tablolarında 108.782 TL'lik hataya neden olunmuştur.

Ayrıca, yukarıda açıklandığı üzere Kurumun, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan, faturalı alacaklar olarak tabir edilen borçlarını muhasebe kayıtlarında izlememesi, mali tablolarına yansıtması sorunu, Sosyal Güvenlik Kurumu Bütçe Otomasyon Sisteminin Kurumun Aralık ayı sonundaki güncel borcunu ancak 2020 yılı Ocak ayı içerisinde gösterebilmesinden kaynaklandığından, bu sorunun düzeltilmesini teminen söz konusu Kurum nezdinde gerekli girişimlerde bulunulması gerektiği hususu değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
İç Kontrol ve İç Denetim Sisteminin Kurulması ve Yürütülmesine İlişkin Herhangi Bir Faaliyetin Olmaması	2016	Kısmen Yerine Getirildi	İdare, birçok konuda eksiklikleri tamamlamak üzere çalışmaları yapmaktadır. 2017 yılından itibaren 1 İç Denetçi ile iç denetim faaliyetlerine başlanılmış olup, 1 İç Denetçi kadrosu için de ilan vermiş ve alım sürecini başlatmıştır.
Lojman Kiralama İzninin Kötüye Kullanılması	2016	Kısmen Yerine Getirildi	Lojman kiralama izninin iptali ve sözleşme

www.balioglu.net

			sürelerinin sonu itibariyle kiralık lojmanların boşaltılmasına ilişkin gerekli yazılar yazılmıştır.
140 Kişilerden Alacaklar Hesabından Yapılan Tahsilatların 800 Bütçe Gelirleri Hesabı ile Uyumsuz Olması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Bilimsel Araştırma Projeleri Özel Hesabına Aktarılan Tutarlardan Satın Alınan Tüketime Yönelik Mal ve Malzemelerin Taşınır Sistemi ile Muhasebe Sisteminde Takip Edilmemesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İdarenin Aleyhine Sonuçlanan Davalarla İlgili Rucu Davası Açılmaması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Bir Yıldan Daha Uzun Süreli Doğalgaz Güvence Bedellerinin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında Takip Edilmemesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kiraya Verilen Taşınmazlar ile Taşınmaz Kiralama Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Mahsup Edilmeyip 140 Hesabına Alınan Personel Avanslarının Tahsil Edildiğinde Gelir Hesaplarına Kaydedilmesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin İlgili Olduğu Dönemlerde Muhasebeleştirilmemesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Takipteki Alacaklar İçin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının Kullanılmaması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net

Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2016	Kısmen Yerine Getirildi	Kurumun bu konudaki çalışmaları halen devam etmektedir.
Banka İşlemlerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kredi Kartlarından Alacakların Muhasebe Hesaplarında İzlenmemesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net

www.balioglu.net

IĞDIR ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 16
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 18
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 19
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 19
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 20
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 20
7. DENETİM BULGULARI 20

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Döner Sermaye Tarafından Üretilen ve Satışı Yapılan Muhtelif Emtianın Taşınır Kayıtlarına Alınmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. İşletme Birimlerinde Denetim ve Kontrolün Yeterli Düzeyde Olmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Iğdır Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 30.12.2010 tarih ve 27801 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur.

Döner Sermaye İşletmesinin amacı, Üniversitenin görevleri ile ilgili olarak ortaya çıkan fiyatlandırılabilir nitelikteki mal veya hizmetlerin üretim veya satışını iyi şekilde yönetebilmektir.

Iğdır Üniversitesinin yetkin olduğu konularda öğretim üyeleri tarafından Döner Sermaye İşletmesi çerçevesinde Fakülte/Enstitü/Yüksekokul/Rektörlüğe bağlı Merkezler aracılığıyla yürütebilecekleri faaliyetler;

a. Yükseköğretim Kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek konularda Bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, proje yürütmek, araştırma, uygulama, seminer, konferans, sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak ve benzeri hizmetler yapmak,

b. Belirli bilimsel sonuçların uygulamasını sağlamak ve bilimsel rapor hazırlamak,

c. Test ve analiz çalışmaları yürütmek,

d. Her türlü baskı ve yayım hizmetlerini yerine getirmek.

e. Bu amaçlardan biri veya birkaçına yönelik ve benzer çalışmalar,

f. Üniversitenin bilgisayar alt yapısını kullanarak her türlü iş ve hizmetlerin üretilmesini sağlamak,

g. Araştırma ve geliştirme, tasarım ve yenilik projeleri gerçekleştirmektir.

İşletmenin tabi olduğu mevzuat ve görevleri açısından Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra herhangi bir değişiklik olmamıştır.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi İşletme

www.balioglu.net

Müdürlüğü ve Muhasebe Müdürlüğü olarak yapılandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü ve 1 idari memur hizmet vermekte olup kadroları özel bütçededir. İşletmenin Muhasebe Müdürlüğünde Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 muhasebe müdürü ve 2 memur bulunmaktadır.

1.3.Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan işletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü elde ettiği gelirlerle giderlerini finanse etmekte olup 2019 yılında özel bütçe kaynaklarından herhangi bir kaynak kullanmamıştır.

www.balioglu.net

Başlangıç bütçesinde 1.347.100 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır.

2019 yılı bütçe gerçekleşmelerine Kesin Mizan esas alınarak bakıldığında; İşletmenin bütçe giderinin 861.769 TL bütçe gelirinin ise 829.181 TL olarak gerçekleştiği, yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminlerinin güncellendiği görülmüştür.

Bütçe gider ve gelir gerçekleşmeleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1: 2019 YILI BÜTÇE GİDER VE GELİR GERÇEKLEŞMELERİ			
BÜTÇE GİDERLERİ (2019)		**BÜTÇE GELİRLERİ (2019)**	
Hesap Kodu ve Adı	**Tutar (TL)**	**Hesap Kodu ve Adı**	**Tutar (TL)**
830.01-Personel Giderleri	29.696	800.03-Mal ve Hizmet Gelirleri	844.191
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	441.440	800.09-Diğer Gelirler	50.484
830.05-Cari Transferler	52.363	810-Red ve İadeler (-)	65.498
830.06-Sermaye Giderleri	58.238		
830.10-Ek Ödeme	280.029		
Toplam:	**861.769**	**Toplam:**	**829.181**

1.4.Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Iğdır Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı.
- Banka mevcudu tespit tutanağı.
- Alınan çekler sayım tutanağı.
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.
- Teminat mektupları sayım tutanağı.
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu

www.balioglu.net

idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Iğdır Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Döner Sermaye Tarafından Üretilen ve Satışı Yapılan Muhtelif Emtianın Taşınır Kayıtlarına Alınmaması

Döner Sermaye Saymanlığınca satılmak üzere üretimi yapılan tuz lambası, halı, kilim, kilim çanta, halı bayrakların taşınır kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 152 Mamuller hesabına ilişkin düzenlemeler getiren *"Hesabın niteliği"* başlıklı 131'inci maddesinde, 152 No.lu Mamuller Hesabının, üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hâle gelmiş bulunan mamullerin izlenmesi için kullanılacağı; *"Hesabın işleyişi"* başlıklı 132'nci maddesinde ise üretimi tamamlanan yarı mamullerin maliyet bedelleri ile bu hesaba borç, 151-Yarı Mamuller-Üretim Hesabına alacak kaydedileceği, maliyet dönemi sonlarında yarı mamul hesabına alınmadan doğrudan mamule dönüştürülen giderlerin bu hesaba borç, 711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Yansıtma, 721 Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma, 731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma hesaplarının mamulün üretimiyle ilgili olanlarına alacak kaydedileceği; satılan mamullerin bir taraftan maliyet bedelleri ile 152 No.lu Hesaba alacak, 620 Satılan Mamuller Maliyeti Hesabına borç kaydedileceği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede ise, Döner Sermaye 2019 yılında 24 adet tuz lambasının üretildiği ve bunların 14'ünün satıldığı, 18 adet halının üretildiği ve bunların 7 adedinin satıldığı, ayrıca 5 adet kilim, 7 adet kilim çanta ve 5 adet halı bayrak üretildiği bunların maliyet hesaplamaları

www.balioglu.net

yapılarak 151-Yarı Mamuller-Üretim Hesabına ve sonrasında 152-Mamuller Hesabına kaydedilmediği, dolayısıyla Kurum 2019 yılı Bilançosunda bu hesapların yer almadığı görülmüştür.

Satılmak üzere üretimi yapılan mamullerin Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde ilgili hesaplarda izlenmesi ve mali tabloların eksiksiz ve doğru verebilmesinin sağlanması gerekmektedir.

Bu şekilde işlem yapılmayarak 151-Yarı Mamuller-Üretim ve 152-Mamuller Hesaplarının 2019 yılı mali tablolarına eksik yansımasına neden olunmuştur.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İşletme Birimlerinde Denetim ve Kontrolün Yeterli Düzeyde Olmaması

Iğdır Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünde, etkili bir ön mali kontrol yapılmadığı, iç kontrol sisteminin oluşturulmadığı, İşletmenin iç denetime tabi tutulmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun geçici 11'inci maddesinde;

"Bu Kanun kapsamında kamu idarelerinde kurulmuş döner sermaye işletmeleri 31/12/2010 tarihine kadar yeniden yapılandırılır.

Döner sermaye işletmeleri yeniden yapılandırılıncaya kadar bunların bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetimi Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir. Fonların muhasebesi de bu Kanunun öngördüğü muhasebe sistemine göre yürütülür." denilmektedir.

Döner sermaye işletmelerinin yeniden yapılandırılması, henüz gerçekleştirilmediğinden; bu işletmelerin kontrol ve denetiminin, 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yapılması gerekmektedir.

İlgili Yönetmeliğin *"Denetim"* başlıklı 13'üncü maddesinde;

"(1) İşletmeler, ilgili idarenin denetim elemanları, Bakanlık ve Sayıştay tarafından denetlenir.

(2) İşletmeler, ilgili idarelerin iç denetim kapsamında sayılırlar. Kanunun iç denetime ilişkin hükümleri ve ilgili mevzuat çerçevesinde ilgili idarelerin iç denetçileri tarafından iç denetime tabi tutulurlar." denilmektedir.

Bu hükümlere ve 5018 sayılı Kanuna istinaden çıkarılan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği hükümlerine göre; Döner Sermaye İşletmesinin denetim ve kontrolü, iç kontrol sisteminin oluşturulması, ön mali kontrol, iç denetim ve dış denetim aşamalarından oluşmaktadır. İç kontrolün çok önemli bir fonksiyonu olan iç denetimin Üniversitede mevcut iç denetim birimce yapılması gerekmektedir.

Konuyla ilgili olarak yapılan incelemede;

- İşletmede, iç kontrol organizasyonunun yapılmadığı,

- İşletmenin, Üniversite İç Kontrol Eylem Planında yer almadığı,

- Iğdır Üniversitesinde fiilen 1 iç denetçinin görev yaptığı; Üniversitenin hacmi dikkate alındığında, bu sayının yetersiz olduğu görülmüştür.

Bu itibarla; Döner Sermaye İşletmesinde mevzuatına uygun olarak bir iç kontrol sistemi kurulması, ön mali kontrolün yapılması ve Üniversitede yeterli düzeyde iç denetçi istihdam etmek suretiyle İşletmenin düzenli olarak iç denetime tabi tutulması gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net